

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 167/08-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. februára 2009 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho o sťažnosti Ing. P. P., V., zastúpeného advokátom JUDr. Š. H., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Úradu hraničnej a cudzineckej polície v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. P. P. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Úradu hraničnej a cudzineckej polície v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005 p o r u š e n é b o l o .

2. Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Úradu hraničnej a cudzineckej polície prikazuje vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. P. P. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € [slovom tisíc eur (30 126 Sk)], ktorú je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky povinné zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je povinné uhradiť Ing. P. P. trovy právneho zastúpenia v sume 223,46 € [slovom dvestodvadsaťtri eur a štyridsaťšesť centov (6 732 Sk)] na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Š. H., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2008 doručená sťažnosť Ing. P. P., V. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Š. H., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Úradu hraničnej a cudzineckej polície (ďalej aj „úrad hraničnej a cudzineckej polície“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že vyšetrovateľ úradu hraničnej a cudzineckej polície 13. júna 2005 vzniesol obvinenie sťažovateľovi za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice a prevádzachtva podľa § 171a ods. 1 písm. a) a b), ods. 2 písm. b) a ods. 4 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005. Uznesením Okresného súdu Bratislava I z 15. júna 2005 bol sťažovateľ

vzatý do väzby, v ktorej sa nachádzal do 1. decembra 2005. Podľa tvrdenia sťažovateľa od začatia trestného stíhania vyšetrovateľ vykonával procesné úkony v jeho veci „*veľmi sporadicky (ak vôbec), s veľkými časovými odstupmi a v zásade vždy až na základe podnetu sťažovateľa, resp. na následný pokyn dozorujúceho prokurátora, ktorému sa sťažovateľ sťažoval*“, a dosiaľ nie je vyšetrovanie v jeho veci skončené.

Sťažovateľ preto žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené postupom Prezídia policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície v konaní ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005.

2. Ústavný súd prikazuje Prezidiu policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, aby v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005 konal bez zbytočných prietáhov v súlade so zákonom č. 301/2005 Z. z. (Trestný poriadok).

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 250 000,- Sk, ktoré mu je Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania, ktoré mu je Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície povinný do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 167/08-14 z 15. mája 2008 ju prijal na ďalšie konanie. Na výzvu ústavného súdu účastníci konania oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Ústavný súd preto podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, od ktorého vzhľadom na charakter veci nebolo možné očakávať jej ďalšie objasnenie.

Riaditeľ úradu hraničnej a cudzineckej polície sa k sťažnosti vyjadril podaním sp. zn. UHCP-272-6/OVZTC-2008 z 8. júla 2008 takto:

„... Po oboznámení sa s obsahom sťažnosti a po preštudovaní príslušného spisového materiálu, ktorý som si vyžiadal od príslušného vyšetrovateľa, som tomuto uložil písomne sa k veci vyjadriť a súčasne po vyhodnotení zistených skutočností bol podaný návrh na prijatie príslušného disciplinárneho opatrenia.

Z predloženého spisu som zistil, že skutočnosti uvedené v sťažnosti Ing. P. (ďalej len sťažovateľ) sa zakladajú na pravde a že vyšetrovateľ koná na veci len veľmi pomaly, nesystematicky a v uplynulom čase zanedbal plnenie svojich povinností vyplývajúcich mu z Trestného poriadku (§ 201, § 209), z interného nariadenia upravujúceho postup vo vyšetrovaní (NMV SR č. 17/2007) a z pokynov jeho nadriadených a dozorového prokurátora. ...

Vyšetrovanie v predmetnej veci bolo začaté v roku 2005 a dňa 13. 06. 2005 bolo vznesené obvinenie o. i. i sťažovateľovi za trestný čin nedovolené prekročenie štátnej hranice a prevádzachstvo podľa § 171a ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona (zákon č. 140/1961 Zb.). Vyšetrovanie nebolo doposiaľ ukončené. ...

Z písomnej korešpondencie medzi dozorovým prokurátorom a vyšetrovateľom som zistil, že vyšetrovateľ konal aktívne len v samom začiatku vyšetrovania a po krátkej dobe upustil od aktívnejšej práce na spise a s pribúdajúcim časom začal reagovať aj na pokyny a žiadosti prokurátora menej aktívne a až na jeho urgencie. Okrem toho som z materiálu zistil, že už v tej dobe niektoré správy a hlásenia o plnení pokynov prokurátora nezodpovedali objektívnemu stavu vo vyšetrovaní.

Vyšetrovateľ taktiež nedokumentoval dostatočne prehľadne svoju činnosť vo veci, najmä nie písomnou formou, čím sa sám začal strácať v množstve spisového materiálu, čo malo za následok stratu prehľadu v spise, zvýšené nároky na čas potrebný na opakované študovanie spisu pre vykonávanie čiastkových úkonov a v konečnom dôsledku vznik rozsiahlych prietáhov v konaní. ...

V snahe vytvoriť vyšetrovateľovi lepšie podmienky na činnosť v uvedenej veci a urýchliť tak konanie, ako jeho nadriadený v rámci svojich oprávnení som umožnil, aby mu boli odobraté a prerozdelené iným vyšetrovateľom dva rozsiahlejšie vyšetrovacie spisy...

Aj napriek týmto opatreniam vyšetrovatel' aj naďalej nedokázal svoju činnosť na spise zaktivizovať a pokračoval v pracovnej letargii. ...

V uvedenej veci je však potrebné zohľadniť aj ďalšiu skutočnosť a na čiastočnú obhajobu vyšetrovateľa je potrebné uviesť, že na tomto stave majú určitý podiel aj náročné podmienky, za ktorých vyšetrovatelia odboru vyšetrovania vykonávali svoju činnosť najmä v roku 2005 a 2006, kedy vznikli základy predmetných priesťahov a potom sa už tieto len rozširovali, ktoré podmienky boli objektívne dané a nebolo možné ich ovplyvniť.

Odbor vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti ÚHCP MV SR, kde je vyšetrovatel' zaradený, bol zriadený dňa 01. 04. 2005 na úrade, kde nikdy predtým vyšetrovanie vykonávané nebolo. Tomu zodpovedalo aj personálne a materiálové zabezpečenie a vybavenie odboru, ktoré sa darilo dopĺňať a dostávať do potrebnej podoby len veľmi pomaly. Odbor vyšetrovania má celoslovenskú miestnu príslušnosť pre trestné činy prevádzachstva podľa §§ 354 - 357 Trestného zákona a iné a pracovisko B., kde uvedený vyšetrovatel' je zaradený, má miestnu príslušnosť pre mesto B., Trnavský kraj, Trenčiansky kraj a Nitriansky kraj, pričom zabezpečuje aj plnú 24 hod. pohotovosť na uvedenom území pre prípad potreby výjazdu na miesto činu.

Na pracovisku B. v roku 2005 zabezpečovali celú činnosť vrátane pohotovosti i práce na spisoch v priemere len 3,7 vyšetrovateľa, čo pri aktuálnom nápade 25 vecí (z toho 17 vecí bolo z výjazdov na miesto činu) na tomto pracovisku v uvedenom roku dávalo len malý priestor na systematickú prácu a na sústredenosť. Ešte náročnejší stav bol v roku 2006, kedy na uvedenom pracovisku pracovalo v priemere 5,1 vyšetrovateľa a aktuálny nápad na tomto pracovisku bol 63 vecí (z toho 52 z výjazdov na miesto činu). V roku 2007 na pracovisku bolo zaradených v priemere 5,8 vyšetrovateľa a aktuálny nápad za uvedený rok bol 109 vecí (z toho 101 vecí z výjazdov na miesto činu).

Ak vezmeme v úvahu, že vyšetrovatelia boli velení spravidla 8 - 10 dní v mesiaci do pohotovosti, čomu zodpovedala aj úprava ich pracovnej náplne, že činnosť výjazdovej skupiny trvala spravidla 12 - 15 hodín a väčšinu úkonov bolo nutné vykonať za účasti tlmočníka, pričom v priemere bolo potrebné v rámci výjazdu vypočítať 8 až 10 cudzincov ako neodkladné úkony, tak po takomto výjazde vyšetrovatel' nutne musel 24 hodín odpočívať.

Na podklade uvedeného je zrejmé, že predmetné priesťahy začali vznikať ako dôsledok objektívneho preťaženia vyšetrovateľov odboru vyšetrovania, čo však nemožno

považovať za úplne ospravedlnenie vzniknutého stavu. Je nesporné, že vyšetrovateľ pochybil, keď nereagoval na upozornenia dozorového prokurátora ani nadriadeného a nedokázal ich zúžitkovať sám voči sebe a v predmetnom spisu a nezáužitkoval ani opatrenia prijaté nadriadeným v prospech ukončenia predmetného spisu.

Vzhľadom na vzniknutú situáciu boli na odbore vyšetrovania prijaté ďalšie opatrenia s cieľom urýchleného ukončenia predmetného spisu a to v horizonte do konca mesiaca september 2008.“

K sťažnosti zaujal odporca stanovisko aj prostredníctvom sekcie legislatívy a vonkajších vzťahov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, a to v podaní sp. zn. SLV-119/PS-S-2008 zo 16. júla 2008, v ktorom uviedol, že podľa jeho názoru sťažovateľ nevyčerpal všetky účinné prostriedky nápravy, keď nepostupoval podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). K meritu veci uviedol v tomto vyjadrení v podstate rovnaké skutočnosti ako riaditeľ úradu hraničnej a cudzineckej polície.

Odporca na výzvu ústavného súdu zo 14. novembra 2008, aby aktualizoval stav konania, doplnil svoje vyjadrenie podaním sp. zn. SLV-119/PS-S-2008 z 12. decembra 2008 doručeným 23. decembra 2008, v ktorom uviedol, že od predloženia spisu ústavnému súdu boli vo veci vykonané tieto úkony:

- z rozhodnutia dozorového prokurátora v zmysle § 230 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku bola vec odňatá pôvodnému vyšetrovateľovi a bola pridelená do konania novému vyšetrovateľovi,

- riaditeľom odboru vyšetrovania boli vykonané dve priebežné previerky stavu vyšetrovania, a to 06. 08. 2008 a 22. 10. 2008 so stanovením konkrétnych úloh na vykonanie,

- novému vyšetrovateľovi bolo uložené konať vo veci tak, aby bolo možné spis ukončiť v čo možno najkratšom čase, rámcovo do konca roku 2008,

- bola vykonaná analýza všetkých telefonických hovorov zaistených v rámci nariadených odposluchov (celkom 211 telefonických hovorov),

- bola odoslaná žiadosť na zastupiteľský úrad SR do B. s cieľom získania potrebných informácií pre vyšetrovanie, a to ohľadom občana Rumunská S. C., ohľadom spôsobu vybavovania víz, spolupráce medzi zastupiteľským úradom SR a cestovnou kanceláriou obvineného a ďalšie relevantné informácie,

- boli vykonané doplňujúce výsluchy obvinených (3), vrátane obv. Ing. P.,

- boli vykonané doplňujúce výsluchy svedkov (5 osôb),

- boli vyžiadané a zabezpečené správy z ubytovacích zariadení (celkom 5 zariadení), ktoré spolupracovali s obvineným v dotknutom období ohľadom počtu ubytovaných a mien ubytovaných,

- boli vyhodnotené vecné stopy zaistené pri domovej prehliadke a bolo rozhodnuté o naložení s nimi, vrátane vracania pre trestné konanie nepotrebných vecí, boli vydané rozhodnutia o vrátení vecí a tieto boli aj vrátené oprávneným osobám,

- boli vyžiadané a zabezpečené listinné materiály k osobám, ktoré boli vrátené v rámci readmisie z Rakúska späť na územie SR v dotknutom období a boli stotožnené osoby (MD), ktoré prišli na územie SR v rámci aktivít obvinených,

- boli vyžiadané a zabezpečené listinné doklady o administratívnom vyhostení dotknutých osôb,

- boli vyžiadané a zabezpečené informácie o pohyboch finančných prostriedkov obv. S. z T. a služby W.,

- priebežne boli odstraňované formálne chyby z listinných materiálov, ktoré v priebehu vyšetrovania boli spôsobené a boli zistené počas kontroly spisu,

- bol požiadaný INTERPOL o spoluprácu pri zisťovaní pobytu obv. L. v Srbsku,

- bol nadviazaný kontakt s obv. D., ktorý vycestoval do Ruska a bol mu určený termín na úkon,

- priebežne bola vyhodnocovaná dôkazná situácia v spise s cieľom stanoviť ďalší postup,

- priebežne bol postup konzultovaný s dozorovým prokurátorom.

Vo veci je potrebné ešte vypočuť obv. U., obv. D. a L., a v prípade nutnosti vylúčiť ich na samostatné konanie. Vyšetrovateľovi bolo uložené k 07. 01. 2009 predložiť spis ku kontrole spolu so stanovením potrebných úkonov a s termínom ukončenia spisu. “.

Sťažovateľ sa oboznámil s vyjadreniami odporcu a vo svojom podaní z 19. augusta 2008 s poukazom na judikatúru ústavného súdu namietal, že uplatnenie nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nie je účinným prostriedkom nápravy v jeho prípade.

Z vyšetrovacieho spisu sp. zn. ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005 ústavný súd zistil tento priebeh konania:

Vyšetrovateľ úradu hraničnej a cudzineckej polície 13. júna 2005 vzniesol obvinenie siedmim osobám za trestný čin nedovolaného prekročenia štátnej hranice a prevádzachstva spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a § 171a ods. 1 písm. a) a b), ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, medzi nimi aj sťažovateľovi. Dňa 15. júna 2005 bolo vykonaných päť domových prehliadok a bolo zadržaných päť obvinených, ktorí boli v ten deň vypočutí, a 16. júna 2005 vyšetrovateľ predložil prokurátorke Krajskej prokuratúry v Bratislave podnety na podanie návrhov na ich vzatie do väzby. Dňa 15. júna 2005 boli vykonané aj výsluchy štyroch svedkov. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) 17. júna 2005 rozhodol o vzatí do väzby všetkých piatich obvinených, Krajský súd v Bratislave uznesením z 13. júla 2005 sťažnosti štyroch obvinených vrátane sťažovateľa zamietol, piatu obvinenú prepustil z väzby. Dňa 27. a 29. júla 2005 vyšetrovateľ vykonal výsluch obvineného Ing. I. S.

Uznesením z 10. augusta 2005 vyšetrovateľ spojil na spoločné konanie trestnú vec siedmich obvinených vedenú pod sp. zn. ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005 s trestnou vecou obvineného I. U. vedenou pod sp. zn. ČVS: PPZ-15/HCP-OV/2005. Dňa 21. septembra 2005 bol vypočutý obvinený I. U. Uznesením z 28. septembra 2005 vyšetrovateľ vrátil obvinenému A. D. veci zaistené pri domovej prehliadke. Uznesením zo 4. októbra 2005 vyšetrovateľ pribral do konania Kriminálny a expertízny ústav Policajného zboru, ktorému uložil vykonať znalecké skúmanie zaistených počítačov. Uznesením z 24. októbra 2005 vyšetrovateľ vrátil obvinenému I. U. zaistené veci. Dňa 23. novembra 2005 vyšetrovateľ vypracoval podnet na podanie návrhu na predĺženie lehoty väzby obvineného Ing. I. S., vo vzťahu k ďalším obvineným vrátane sťažovateľa uviedol, že u nich dôvody väzby už pominuli. Okresný súd 1. decembra 2005 rozhodol o prepustení sťažovateľa

z väzby. Uznesením z 19. decembra 2005 vyšetrovateľ vrátil obvinenému A. D. veci zaistené pri domovej prehliadke. Uznesením z 20. decembra 2005 vyšetrovateľ vrátil zaistené veci obvinenej Ing. G. S. a uznesením z 9. februára 2006 jej vrátil veci, ktoré vydala 15. júna 2005. Uzneseniami z 31. marca 2006 vyšetrovateľ vrátil zaistené veci obvinenému Ing. I. S. a sťažovateľovi.

Dňa 19. apríla 2006 vyšetrovateľ začal trestné stíhanie a vzniesol obvinenie ďalším siedmim obvineným za zločin prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 a iné a následne vylúčil trestnú vec troch obvinených na samostatné konanie. Dňa 19. apríla 2006 boli vykonané tri domové prehliadky a zadržaní ďalší piati obvinení, ktorí boli v ten deň vypočutí, a vyšetrovateľ vypracoval podnet na podanie návrhu na vzatie troch obvinených do väzby. Dňa 19. apríla 2006 bol vypočutý aj jeden svedok. Dňa 14. júna 2006 Kriminálny a expertízny ústav Policajného zboru predložil znalecký posudok. Vyšetrovateľ podal 20. septembra 2006 podnet na podanie návrhu na predĺženie lehoty väzby u dvoch obvinených. Dňa 10. októbra 2006 vyšetrovateľ vydal uznesenie o vrátení zaistených počítačov. Dňa 12. októbra 2006 bol vypočutý sťažovateľ a ďalšie dve obvinené a 7. decembra 2006 bol vypočutý obvinený I. S.

Dňa 23. apríla 2007 vyšetrovateľ vypočul obvineného, 25. apríla 2007 a 9. mája 2007 ďalších dvoch obvinených.

Uznesením zo 17. marca 2008 vyšetrovateľ vylúčil trestnú vec obvinených stíhaných uznesením z 19. apríla 2006 na samostatné konanie.

II.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že primeraná lehota na rozhodnutie v trestnej veci začína plynúť od obvinenia, ku ktorému spravidla dochádza v prípravnom konaní (napr. Wemhoff v. Spolková republika Nemecko z 27. júna 1968, séria A, č. 7, s. 26-27, § 19). Obdobne ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že základné právo na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa v prípade konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní chráni po začatí trestného stíhania, keď sa občan stáva účastníkom tohto konania buď ako obvinený, alebo poškodený (III. ÚS 183/05).

Za zbytočný prieťah v trestnom konaní možno považovať dobu nečinnosti alebo zjavne neefektívnej činnosti príslušného orgánu pri napĺňaní účelu Trestného poriadku, predovšetkým požiadavky, aby trestné činy boli náležite zistené (III. ÚS 99/02).

Otázku existencie zbytočných prieťahov v konaní ústavný súd aj v tomto prípade skúmal s poukazom na svoju stabilnú judikatúru, to znamená s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, a berúc do úvahy: 1. právnu a faktickú zložitosť veci, 2. správanie sťažovateľa a 3. spôsob, akým v konaní postupoval úrad hraničnej a cudzineckej polície (obdobne napr. II. ÚS 74/97 alebo I. ÚS 70/98).

Pokiaľ ide o posúdenie veci podľa prvého kritéria, treba uviesť, že vzhľadom na rozsah vyšetrovania podmienený počtom obvinených, rozsahom a charakterom stíhaných skutkov, ako aj cudzí prvok v konaní, keď viacerí obvinení sú cudzími štátnymi príslušníkmi, ide o zložitejšiu vec.

Pri posudzovaní správania sťažovateľa v namietanom období ústavný súd zobral do úvahy špecifikum trestného konania, že obvinený nemá osobitnú povinnosť aktívne prispievať k urýchleniu trestného stíhania alebo spolupracovať s vyšetrovateľom vo svojej trestnej veci. Ústavný súd nezistil v preskúmvanej veci nijakú významnú skutočnosť v správaní sťažovateľa, ktorá by odôvodňovala namietanú dĺžku konania.

Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, bol postup úradu hraničnej a cudzineckej polície v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005.

Vychádzajúc z priebehu doterajšieho trestného konania ústavný súd konštatuje, že konanie je poznačené opakovanými obdobiami nečinnosti úradu hraničnej a cudzineckej polície a jeho nesústredeným postupom, ktorý nemožno ospravedlniť rozsahom a charakterom vyšetrovania. Nečinnosť úradu hraničnej a cudzineckej polície je evidentná od polovice roku 2006, keď v nasledujúcom období boli vyšetrovacie úkony vykonávané len veľmi sporadicky, dôsledkom čoho je stále neskončené prípravné konanie a jeho neprimeraná dĺžka (tri a pol roka).

Úrad hraničnej a cudzineckej polície vo svojom vyjadrení uznal priet'ahy v trestnom konaní, uviedol aj príčiny tohto stavu a z doplňujúceho vyjadrenia vyplýva, že prijal aj opatrenia na zabezpečenie plynulosti ďalšieho konania. Objektívne dôvody spočívajúce v nedostatočnom personálnom a materiálnom vybavení a vysokej zaťažnosti vyšetrovateľov nemožno akceptovať, pretože táto okolnosť nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (I. ÚS 19/00, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03). Odporca pritom tiež uznáva, že tieto dôvody nie sú hlavnou príčinou namietaného stavu konania.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že postupom úradu hraničnej a cudzineckej polície v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie,

opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Pretože ústavný súd rozhodol, že v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-26/HCP-OV/2005 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal Ministerstvu vnútra slovenskej republiky, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, aby v ďalšom období postupovalo vo veci bez zbytočných prietáhov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Keďže ústavný súd rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Sťažovateľ žiadal, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie 250 000 Sk (8 298,48 €) poukazujúc na zásah do jeho osobného, rodinného, spoločenského a pracovného života.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé

finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc predovšetkým zistené obdobia nečinnosti, ako aj zložitosť konania ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia pre sťažovateľa v sume 1 000 € (30 126 Sk) primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s právnym zastúpením pred ústavným súdom advokátom JUDr. Š. H., B. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 105,42 € (3 175,88 Sk) za jeden úkon právnej služby a 2 x 6,31 € (190 Sk) režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 223,46 € (6 732 Sk).

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky povinné zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2009